

[Interpretace myslitele]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: 26. 9. 2007

◆ dictate, Czech, origin: 26. 9. 2007

[Interpretace myslitele] [2007]

26. 9. 2007

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Jedním z největších nebezpečí při tom, když interpretujeme jiného myslitele, je, že ho chceme objektivovat jako celek, jako integrovaného autora nějakého systému.

Proč je to nebezpečné? Protože není samostatných, od ostatního světa a zejména od dějin filozofie a od současnosti filozofie izolovaných filozofů, myslitelů.

Každý myslitel pracuje také s materiálem, který si vzal, vypůjčil, možno dokonce říci ukradl, z jiných filozofií a z jiných filozofů. A chceme-li postihnout specifičnost určitého filozofa, tak je vlastně nesmysl chtít do toho zahrnout všechno to nakradené. My si musíme rozmyslet, co z toho nakradeného opravdu je tam natolik integrálně zapracováno, natolik sjednoceno, integrováno do myšlení toho myslitele, že to nemůžeme pominout. Jinak přece ve chvíli, kdy zdůrazníme zejména to, co je tomu mysliteli společné s jinými mysliteli, tak ho nivelizujeme. Tak vlastně ztrácíme přístup k němu samému. My ho identifikujeme a zastrčíme do jakéhosi šuplíku, do jakési množiny, a on ztrácí svou individualitu. Máme-li postihnout individualitu určitého myslitele, tak musíme, pokud je to jenom možné – ono to není tak docela možné, ale pokud je to jenom trochu možné – ji odpreparovat od toho všeho, co říkají ti druzí a co do něho třeba prosáklo, aniž on věděl, anebo si to přímo do svého myšlení zapracoval na základě toho, že si to vypůjčil nebo ukradl těm druhým, těm předchozím a tak dále. Když se chceme setkat s filozofem, s ním samým, tak musíme dát pozor na to, abychom tam příliš nezdůrazňovali to, co je mu společné s těmi ostatními. Ale pochopitelně předpokladem toho je, že podobný vztah máme k sobě, ke svému myšlení, ve své vlastní reflexi. Také si musíme uvědomovat, co všechno jsme nakradli, co jsme vzali odjinud, a musíme sledovat tu myšlenku, kterou považujeme pro sebe za nepominutelnou, za cosi, co ani sami nechceme a nemůžeme od sebe oddělit a co zejména nemají, nesmějí, nemohou od nás oddělovat ti, kdo nás interpretují.